

CABARETIER FREEK DE JONGE

Ik heb mijn open geest behouden

De rest van Nederland zal het komende herfst zes weken zonder Freek en Hella de Jonge moeten doen: van 15 september tot en met 28 oktober slaan zij hun tenten op in het Groninger Museum. De tentoonstelling vertelt het verhaal van het veelzijdige artiestenechtpaar aan de hand van kunst, kostuums, keramieken, foto's, filmbeelden, optredens van Freek en Hella zelf en van

speciale gasten. Ze 'wonen' al die tijd in het museum en geven u de kans tijdelijk deel uit te maken van hun leven. En goed nieuws: Freek verzorgt in die periode twee exclusieve shows met zijn beste verhalen en liedjes in de Stadsschouwburg en wordt ook nog eens met Hella in De Oosterpoort door Coen Verbraak geïnterviewd over 'geluk'. We spraken met Freek over zijn plannen en het leven. ►

► **Kunt u iets vertellen over de shows die u in de Stadsschouwburg gaat opvoeren? Hoe stelt u zo'n programma samen? Uw eigen favorieten, publieksfavorieten? En zit daar overlap in?**

"We hebben afgesproken dat ik een avond in mijn eentje verhalen vertel en een avond met mijn band een greep doe uit mijn liedjes - ik denk dat ik er inmiddels zo'n driehonderd heb geschreven. Dat wordt dus twee keer een soort *greatest hits*. Ik denk dat ik de mensen in de zaal wel verzoekjes laat doen, maar heb ontdekt dat mijn publiek en ik het meestal wel eens zijn over wat mijn beste werk is."

Het viel tijdens uw Neerlands Hoop-show in De Oosterpoort op dat u uw liedjes steeds beter brengt. Eindigt u als zanger?

"Ik denk het niet, maar ik heb er wel vreselijk veel lol in en de muzikanten drijven mij tot grote hoogten. Het is misschien niet heel gebruikelijk dat je je eigen werk beoordeelt, maar ik speelde laatst nog mijn cd *Zonde* af en die luister ik toch met veel plezier terug. Dus ja, ik zing heel graag, maar dat geldt voor veel meer dingen."

U zei in een interview: 'Een van mijn toekomstplannen is het grondig vergelijken van al mijn programma's. En dan cijfers geven.' Bent u daar al aan toe gekomen?

"Nog niet specifiek per show, maar ik heb wel sterk het gevoel dat ik de laatste tien jaar mijn beste werk heb gemaakt. Maar ook *De Mars* uit 1981 hoort bij mijn favorieten. Dat programma was op alle vlakken compleet en grappig en heel erg op zijn plek in Carré. Maar ik ben blijven experimenteren in vorm, heb het idee van de grote shows een tijdje verlaten en kom daar nu langzaam weer bij terug. Naar aanleiding van het Museum-project ga ik *De Suppoost* maken, dat wordt weer een ouderwets grote soloshow. Dus nee, ik ben nog niet toegekomen aan cijfers geven, maar ik vind dat ik mijn hele carrière een zeer behoorlijk niveau heb gehouden, met een aantal uitschieters."

In uw voorwoord bij de tekstuitgave van *De Mars* zegt u: 'Iedere artiest voelt zich miskend. En het grootste gedeelte van zijn oeuvre komt voort uit de frustratie daarover.' Dat kunt u denk ik niet meer volhouden na vijftig jaar aan de top.

"Nee, en toch doe ik het. Een goed onderwerp, dat zeker aan de orde zal komen tijdens mijn gesprek met Coen Verbraak over geluk. Er zit natuurlijk een spanning in wat je maakt, in wat de kwaliteit van je werk is. Soms voldoe je daaraan voor jezelf, soms zit je daar iets onder. Miskening is natuurlijk een beladen woord, want ik word al vijftig jaar gedragen door mijn publiek. Aan waardering geen gebrek. Toch ontom je soms niet aan de gedachte dat een bepaald programma niet de impact heeft die je vindt dat het zou moeten hebben, dat het niet genoeg opgemerkt wordt. Gedachten die even dom als vanzelfsprekend zijn, zal ik maar zeggen."

"Ik ben iemand die heel graag geeft. Dat zal je terugzien in ons project in het Groninger Museum."

'Als je eenmaal beroemd begint te worden dan zeg je ho, dat was de bedoeling niet, maar dan is het te laat' (uit *De Loods*). Hoe is het om beroemd te zijn?

"Inmiddels vind ik het heel erg leuk. Maar er zijn momenten dat het allemaal geen pretje is: als je in een ziekenhuis ligt, of op een begrafenis bent, dan wil je anoniem zijn. Dat is het enige nadeel: dat je het altijd en overal bent. Je kunt niet even beslissen een dagje niet beroemd te zijn. Maar je vindt er op een zeker moment een modus voor en er is prima mee te leven. Ik ben iemand die heel graag geeft. Dat zal je terugzien in ons project in het Groninger Museum, waar Hella en ik ons als het ware openstellen voor iedereen, welkom heten in ons leven en op die manier iets terug willen geven."

'Camera en microfoon doden alle fantasie', zegt u in de conference *Het Kistje* uit *De Openbaring*. Ik zou daar voor onze huidige tijd aan willen toevoegen: internet. Is het theaterpubliek veranderd?

"Wat ik voel en volgens mij heb ik daar tijdens mijn Neerlands Hoop-show in De Oosterpoort ook aan gerefereerd, is dat de dynamiek van het publiek is veranderd. Een deel van de toeschouwers zit op een andere manier te kijken en luisteren. Minder onbevangen misschien, zo van zeg-van-tevoren-even-of-het-leuk-is-of-niet, of waarschuw-me-even-als-er-iets-interessants-komt. Als je gaat zitten om te

consumeren, gebeurt er niets. In mijn Neerlands Hoop-tijd zaten de mensen op het puntje van hun stoel en waren ze bereid om alles zelf te ontdekken. Maar men was toen ook minder gewend. En het internet is zeker van invloed. Ik kreeg laatst om wat voor reden dan ook online een andere zoekmachine aangeboden dan de gebruikelijke en ik merkte hé, wat raar. Ik krijg hele andere uitkomsten op deze zoekopdracht dan voorheen. Hij geeft niet waar ik naar op zoek ben haha. Dan merk je hoe je gestuurd wordt door nota bene een algoritme en hoe je daardoor minder scherp wordt om zelf op zoek te gaan. Dat is een verandering die bij ons allemaal heeft plaatsgevonden. Andere tijden, ander publiek."

Wat gaat er in het museum gebeuren? Kunt u iets vertellen over de plannen voor 'Hella en Freek de Jonge in het volle leven'?

"Ik zou het omschrijven als een *real-life exhibition*, als variant op de soaps die het zo goed doen. In plaats van dat je het leven van André Hazes jr. binnenstapt, zijn wij zes weken lang in het museum aanwezig en te bekijken. Hella en ik gaan dagelijks door een heel programma heen. Ik doe conferences, Hella musiceert of leest voor, er zijn mozaïeken te zien die we samen gemaakt hebben, plasticen en kostuums van Hella. Ook is er in een soort huiskamer kunst te zien die we in de loop der jaren verzameld hebben."

Als ik uw website bekijk, duizelt het me van alle aangekondigde plannen. Is het vuur nog hetzelfde als vijftig jaar geleden, is de creativiteit nooit op?

"Nee, dat is wonderlijk inderdaad. Hella en ik zijn druk bezig met het Museum-project in elkaar te zetten, na te denken over iedereen die we gaan ontmoeten en dat maakt me razend enthousiast en ook ambitieus. Ik voel me ook, dat klinkt misschien een beetje vreemd, dankbaar dat we dat mogen doen en dat we daar zoveel mensen plezier mee kunnen geven. Echt heerlijk! Maar gisteren stonden Hella en ik voor vijftig lezers in Enschede, naar aanleiding van Hella's boek en dat vind ik net zo geweldig. Want ook daar vindt het prachtige wonder van communicatie en uitwisseling plaats."

Tot slot: u wordt in oktober geïnterviewd door Jan Kuiper en Coen Verbraak over 'geluk'. Bent u een gelukkig man?

"Eeh... ja. Maar ook ongelukkig, verdrietig en blij, pessimistisch en optimistisch. Ik zou vooral willen zeggen dat ik erin geslaagd ben een open geest te houden. Dat wens ik iedereen toe. Mijn drie pijlers zijn nog steeds: vertrouwen, discipline en concentratie. En ja: het vertrouwen is groot." ✖

Hella en Freek de Jonge

In het volle leven

› zaterdag 15 september t/m zondag 28 oktober
Groninger Museum

Freek de Jonge

De verhalen

› vrijdag 21 september, 20.15 uur
Stadsschouwburg

Freek de Jonge & band

De liedjes

› donderdag 4 oktober, 20.15 uur
Stadsschouwburg

Het geluk van Groningen

Coen Verbraak interviewt

Jan Kuiper en Hella en

Freek de Jonge over geluk

› maandag 15 oktober, 20.15 uur
De Oosterpoort, kleine zaal

Freek de Jonge

De suppoost

› dinsdag 12 februari, 20.15 uur
Stadsschouwburg

Amuse met Pé & Rinus

De eerste liedjes die Pé & Rinus schreven, waren geïnspireerd door hun helden Bram en Freek. Als voorafje bij *De verhalen*, *De liedjes* en *De suppoost* laat het Groningse duo horen hoe dat indertijd klonk.

Kaarten à € 2,50 kunt u direct meebestellen bij uw bestelling.